

Programmabegroting 2026

Versie: Vastgesteld door raad

13 november 2025



5. Samenwerken aan duurzaamheid met de samenleving

Wat willen we bereiken?

- In samenwerking met de samenleving de omslag maken van duurzame dingen doen naar dingen duurzaam doen om zo de langetermijndoelen van een duurzame samenleving en gezonde leefomgeving uit de Duurzaamheidsprogramma en het Coalitie-akkoord te realiseren
- Versterken en uitbouwen Daarom Duurzaam Diemen community tot hét duurzaamheidsplatform binnen Diemen
- Sluiten van Diempacten (duurzaamheidspacten) met doelgroepen (bedrijventerreinen, winkelcentra, zorginstellingen, scholen, sportverenigingen, etc.)

Wat gaan we ervoor doen in 2026?

- Voortzetten van het natuur- en milieu-educatie aanbod voor scholen via de AM regio en Natuurwijs
- Voortzetten ondersteuning bij het uitbouwen van Daarom Duurzaam Diemen
- Definitieve overdracht van coördinatie van het programma met energiecoaches (in 2021 gestart vanuit prestatieafspraken met woningcorporaties) aan Daarom Duurzaam Diemen en opnemen van deze opdracht in hun structurele subsidie²¹
- Uitvoering afspraken over duurzaamheid in de meerjarenafspraken met de woningcorporaties
- Jaarlijkse adviesvraag duurzaamheid aan kinderraad: initiatief dat kinderraad wil oppakken en/of initiatief voor gemeentelijke duurzaamheidsprogramma
- Ondersteuning inwonerinitiatieven duurzaamheid
- Stimuleren ambassadeurschap duurzaamheid
- Deelname onderzoek en doorontwikkeling Energygame (n.a.v. raadsmotie Power Saver Game)²²

Monitoring

Wat	Werkelijk 2023	Werkelijk 2024	Begroot 2025	Begroot 2026
Verstrekke subsidies	2	5	3	5

²¹ In 2025 is gestart met een proef voor een jaar voor de overdracht van de coördinatie van energiecoaches van de gemeentelijke organisatie naar Daarom Duurzaam Diemen. Hiervoor is over 2025 incidentele subsidie verstrekt.

²² De gemeente Diemen heeft begin 2020 megedaan met een wetenschappelijk onderzoek vanuit de Universiteit Utrecht naar de effectiviteit van een spel (Power Saver Game) met energiebesparing tot doel. Op 2 juli 2020 nam de gemeenteraad de motie powersavergame Diemen aan waarin het college werd verzocht de mogelijkheid te onderzoeken om het energiebesparingsspel een jaarlijks terugkerend evenement te maken. De ontwikkelaar werkt momenteel nog aan een nieuwe versie van de game. Naar aanleiding van de motie heeft de gemeente Diemen het voornemen uitgesproken om aan een vervolgonderzoek mee te doen zodra een nieuwe versie beschikbaar is.

Kostenraming

PROGRAMMA DUURZAAMHEID

De gemeentelijke kosten voor de uitvoering van het jaarprogramma duurzaamheid over 2026 ramen we op € 719.000.²³ Dit kan worden gefinancierd vanuit het bestaande structurele budget voor duurzaamheid. Daarnaast worden de beschikbare SPUKs (energiearmoede (SPUK EA), Lokale aanpak Isolatie (SPUK LAI)), Decentralisatie uitkering capaciteit decentrale overheden voor klimaat- en energiebeleid (DU CDOKE) en de SPUKs Schone Luchtakkoord (SPUKs SLA) in 2026 ingezet conform de eisen die het Rijk daaraan gesteld heeft.

Duurzaamheid is een dynamisch terrein met vele lokale, regionale en (inter)nationale ontwikkelingen. Nieuwe (gelabelde) Rijksuitkeringen, extra investeringen en (lokale) ontwikkelingen die effect hebben op de gemaakte begroting voor duurzaamheid zullen via kwartaalbrieven worden voorgelegd aan de gemeenteraad.

Op het thema Energie & Klimaat is sprake van zoveel dynamiek (personeel, financiële middelen en effecten op de samenleving en openbare ruimte) dat daar een apart Deelprogramma van is gemaakt. Wel blijft het thema Energie & Klimaat gewoon deel uitmaken van de overkoepelende programmatische aanpak op duurzaamheid. Zowel intern (integrale inzet op duurzaamheidsthema's van het duurzaamheidsprogramma bij beleidsontwikkeling, ruimtelijke ontwikkeling en beheer, gemeentelijke bedrijfsvoering en gebouwen en inkoop) als extern (integrale inzet op duurzaamheidsthema's van het duurzaamheidsprogramma bij het sluiten van Diempacten, de samenwerking met Daarom Duurzaam Diemen, het ondersteunen van inwonersinitiatieven, etcetera)

Specifieke uitkeringen schone lucht akkoord (SPUK's SLA)

De gemeente Diemen heeft in 2022 het Schone Lucht Akkoord (SLA) ondertekend en vervolgens een lokaal actieplan opgesteld. De gemeente heeft een SPUK SLA aangevraagd en toegewezen gekregen voor een subsidieregeling van maximaal €1.000 per adres voor verwijdering van rookgaskanalen voor houtkachels. Voorwaarde is dat de gemeente 50% cofinanciert. Hiervoor is in 2026 €13.000 begroot. Daarnaast heeft de gemeente een SPUK SLA van € 75.000 aangevraagd voor een inruilregeling voor vervuilende brom- en snorfietsen voor lage inkomens²⁴. Het is nog niet zeker dat dit wordt toegekend. De gemeente zal zelf nog aanvullend € 25.000 moeten bijdragen. Ook dit is in de begroting voor 2026 opgenomen.

DEELPROGRAMMA ENERGIE & KLIMAAT

Met de coalitievorming voor de periode 2022 - 2026 is structureel € 495.000 aan gemeentelijke middelen vrijgemaakt voor de energietransitie. Daar bovenop zetten we sinds 2023 de jaarlijkse basisuitkering capaciteit decentrale overheden voor klimaat en energiebeleid (CDOKE) in voor de benodigde aanvullende personele capaciteit op de energietransitie.

²³ Dit bedrag is inclusief de € 495.000 structurele middelen die voor de energietransitie waren vrijgemaakt.

²⁴ Oudere brommers en snorfietsen hebben een relatief hoge uitstoot van luchtverontreinigende stoffen. De gemeente Amsterdam heeft verschillende milieuzones ingevoerd, waaronder een uitstootvrije zone voor brom- en snorfietsen voor de gehele gemeente. De eisen worden stapsgewijs aangescherpt. Inmiddels zijn brommers van vóór 2010 in Amsterdam al niet meer toegestaan. Vanaf 2030 mogen alleen nog elektrische brommers in Amsterdam rijden. Met de SPUK SLA kan Diemen aansluiten bij de Amsterdamse aanpak waarbij inwoners via de stadspas maximaal € 1.000,-korting kunnen krijgen op een nieuwe of tweedehandse elektrische brom- of snorfiets.